

utóbb a pénzügyi hatóság, hivatkozással a közigazgatási bíróság 169. sz. jogegységi határozatára, ügyvédi keresetnek minősíti a kamara által megállapított egész adóalapot és további adóalapot teremt és vesz adó alá „házkezelői” kereset címén.

A jogegységi megállapodás a kimutatottak szerint elméletileg helytelen elgondoláson alapszik és gyakorlatilag káros eredményekkel jár, miért is kívánatos, hogy a bíróság ezt a kérdést teljesülési döntvénnel szabályozza, amely esetben — ha a teljesülés várakozás ellenére fenntartaná a 169. sz. jogegységi határozatot — bizonyára az ügyvédi kamarák is bifurkálni fogják a házkezeléssel is foglalkozó ügyvédek keresetét, hogy elejét vegyék a kettős megadóztatás lehetőségének.

Dr. Szücs Miklós.

IRODALOM.

Dr. Schwartz Tibor: A kereskedelmi vétel jogszabályai. A vétel egyike a legősibb ügyleteknek; kötik, szabályozzák, teljesítik és megsértik, mióta az emberi társadalom a forgalmi életet ismeri. De csak az alapvonalak élnek hosszú, évezredek életet; mindaz, ami a közöttük levő teret kitölti, ami a tartalmat és lényegét adja, — változik az idők változásával, a gazdasági világ strukturájának meg-megújuló átalakulásával. Ezért jogsult — in idea — az új mű az ősi ügyletről.

Csupán in idea? Nem; gyakorlati megvalósításában is akkor, ha újat hoz, ha számol az új gondolatokkal, a tárgy körében beállott átváltozásokkal, azzal, ami mozgó és megújuló.

Schwartz Tibor kimerítő, a vételi ügylet minden vonatkozására kiterjedő könyve a mértéket mindkét irányban — elméletileg is, gyakorlatilag is — betölti. Azt szoktuk hinni, hogy valamely nyelvnek elszigeteltsége a színvonalnak fokozatos sülyedését vonja maga után. A hallgatóságnak parányi volta, az olvasóközönségnek kis számára zsugorodása, a könyvkiadás problémájának súlyossága és szervezetlensége — elnémitja, elűzi a teremtő gondolatot. Modern jogirodalmunk sok vezérlő munkája élő cáfolata e pesszimiztikus felfogásnak. E cáfolatok sorozatát gyarapítja Schwartz Tibor most megjelent, újabb munkája is.

A mű felépítésének alapja: egyfelől széles látókörű tudás, mely felöleli a francia, a svájci és az angol jog ismeretét egyaránt, — ami megnyilvánul abban, hogy ezen jogrendszerek párhuzamos, vagy ellentétes állásfoglalása a mű során az egyes kiemelkedő szabálycsoportok taglalásánál mindenütt feldolgozást nyer; másfelől nagy olvasottság, amely kiterjed a vezető német szerzők (Dühringer, Hachenburg, Endemann, Oertmann, Staub, Thöl, stb., stb.) alapvető munkáira, valamint a magyar

szakírók összefoglaló műveire és monografikus tanulmányaira, — ami a részben tájékoztató és részben polemikus irodalmi hivatkozások sokaságában jut kifejezésre.

A mű építő anyaga: a bírói gyakorlatnak csodálatosan gazdag termése mellett a szerző összekovácsoló, kritizáló, rendszerező és differenciáló gondolatainak bősége.

Az eredmény: elméleti munka a vétel szabályairól — teleítzdelve gyakorlati ismertetésekkel, meglátásokkal, utbaigazításokkal.

A részletekkel e keretben foglalkozni nem kívánok; sem azokkal, amelyek osztatlan helyesléssel kell, hogy találkozzanak, sem azokkal, amelyek az ellentétes állásfoglalásnak kihívására alkalmasak. E ponton csupán arra a megjegyzésre szorítkozom, hogy vannak — számosan — a könyv során beiktatott résztanulmányok, amelyek úgy felépítésükben, mint tartalmi kidolgozásukban mintaszerűek. Példásképpen rámutatok itt a distancvétél, a valutatartozások, az akkreditív, a rendelkezésre bocsátás, a kellékszavatosság, stb., stb., súlyosan jelentős kérdéseit tárgyzó fejezetekre.

A mű kimagasló erejét a magyar felsőbíróági joggyakorlat szinte hézag nélküli feldolgozásában látom. Az a több száz kúriai elvi döntés, amelyet Schwartz Tibor az egyes kérdések és szabályok tárgyalásánál megbeszél, — teszi a művet a magyar jogászolvasó számára egyfelől élvezetessé, másfelől — gyakorlati működése során — nélkülözhetetlenné.

A wagneri zenéről mondják, hogy csak a hatodik hallásra élvezhető a profán fül számára. Schwartz Tibor munkájának nem utolsó rendű kvalitása az, hogy minden elméleti csiszoltsága és bőven-felszereltsége mellett — gördülékeny, friss és élvezetes stílusú.

Befejezésül engedtessek meg egy szerénytelen — pro domo — megjegyzés. A „Polgári Jog” Schwartz dr.-nak külön köszönettel tartozik — a mű során kimagasló szerep jutván a hivatkozásoknak folyóiratunkra és a körüle csoportosult gárdára élükön Meszlény Arturral, Balla Ignáccal, Varannai Istvánnal. Ez kifelé csupán a mű teljességét igazolja eggyel több példán, befelé azonban számunkra irodalmi megbecsültetést és dicsőséget jelent.

Dr. Gl. A.

A magyar föld jelzalogos terhei az 1931. év végén. Dr. Konkoly Thege Gyula egyetemi m. tanár az m. kir. Központi Statisztikai Hivatal alelnökének tanulmánya. (Hornvánszky Viktor r.-t. m. kir. udv. könyvnyomda kiadmánya. Budapesten 1932-ben).

A magyar földbirtokvagyon jelzalogos terheinek kétségtelenül egészségtelen ütemű és mértékű súlyosbodása, amelyet legszemléltetőbben a Központi Statisztikai Hivatal 1925. évvégi 109.9 millió P. teherösszegeből kiinduló s a következő évek utolsó